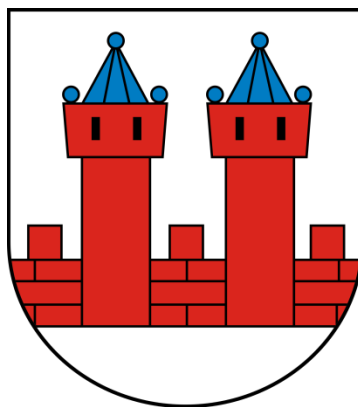

GMINA BYCZYNA

***RAPORT
Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY BYCZYNA
ZA LATA 2014-2016***

Tytuł:	<p>RAPORT</p> <p>Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BYCZYNA ZA LATA 2014-2016</p>
---------------	--

Zleceniodawca:	<p>Urząd Miejski w Byczynie Rynek 1, 46-220 Byczyna</p>
-----------------------	--

Autorzy:	 <p>EkoLogika <small>Pracownia analiz przestrzennych i środowiskowych</small></p> <p>Kierownik zespołu: mgr Marta Stelmach-Orzechowska</p>
-----------------	--

Data wykonania:	grudzień 2017r.
------------------------	------------------------

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1 Podstawa prawna opracowania.....	4
1.2 Cel i zakres opracowania	4
1.3 Metodyka opracowania	6
2. Ocena realizacji zadań zawartych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 - 2009 z perspektywą do roku 2013” za lata 2014 - 2016	7
3. Ocena realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 - 2009 z perspektywą do roku 2013”	23
4. Podsumowanie i wnioski	24

Spis tabel

Tabela 1. <i>Ocena realizacji zadań zawartych w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 - 2009 z perspektywą do roku 2013” za lata 2014 - 2016.....</i>	7
--	----------

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna opracowania

Niniejszy Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Byczyna został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017r. poz. 519)*. Obowiązkiem Burmistrza Gminy Byczyna jest przedstawienie Raportu przed Radą Miejską w Byczynie.

Zgodnie z art. 25 *Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r., poz. 1405 – tekst jednolity ze zm.)*, Burmistrz Gminy Byczyna ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej niniejszy Raport z wykonania „Programu ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” za lata 2014 - 2016, tak, aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń gminy w zakresie ochrony środowiska.

1.2 Cel i zakres opracowania

Głównym celem sporządzonego Raportu jest ocena stopnia realizacji założonych celów oraz podsumowanie efektów działań wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013”.

Podstawą tworzenia „Programu ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” było planowanie strategiczne, które określa długoterminową wizję i misję gminy oraz wyznacza cele strategiczne. Program ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013 jest dokumentem strategicznym i nie stanowi przepisów prawa miejscowego. W dokumencie wyznaczono cele ekologiczne i priorytety oraz zadania, w jakim powinien podążyć samorząd mając na celu zachowanie i poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy Byczyna, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska. Zgodnie z powyższym w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” wyznaczono następujące cele ekologiczne i zadania:

Cel 1: „Gorące punkty”

Zadania:

- Opracowanie programu kanalizacji gminy
- Opracowanie programów ochrony zlewni rzek Pratwy i Proсны.

Cel 2: Gospodarka wodna

Zadania:

- Rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z budową systemu kanalizacji.
- Poprawa jakości wody pitnej – modernizacja istniejących stacji uzdatniania wody i budowa nowych

Cel 3: Gospodarka odpadami

Zadania:

- Opracowanie Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Byczyna.
- Opracowanie planu rekultywacji składowiska odpadów komunalnych w Gołkowicach

Cel 4: Poprawa jakości środowiska (powietrze, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne)

Zadania:

- Ograniczenie emisji hałasu do środowiska – współpraca ze starostwem w trakcie opracowywania programów ograniczenia lub wyeliminowania emisji hałasu do środowiska oraz ochrony przed hałasem.
- Ocena zagrożenia – Inwentaryzacja i kontrola źródeł emisji hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego.

Cel 5: Racjonalizacja użytkowania surowców

Zadanie:

- Ochrona złóż kopalin przed trwałym zainwestowaniem i zalesianiem oraz niekontrolowaną eksploatacją (Weryfikacja stanu zagospodarowania złóż kopalin).
- Zwiększenie efektywności wykorzystania rozpoznanych i eksploatowanych złóż.
- Opracowanie programu rozwoju energetyki, opartej o surowce odnawialne.

Cel 6: Ochrona powierzchni ziemi

Zadanie:

- Rekultywacja gleb zdegradowanych – inwentaryzacja degradacji gleb oraz opracowanie programu rekultywacji. (Likwidacja dzikich składowisk śmieci)
- Ochrona gleb przed erozją (Program zalesień dla gleb niskiej bonitacji).

Cel 7: Racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych

Zadania:

- Opracowanie planów ochrony projektowanych rezerwatów przyrody, znajdujących się na terenie gminy.
- Utworzenie nowych obszarów chronionych.
- Dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych - opracowanie programu udostępnienia i zagospodarowania lasów do celów rozwoju turystyki i wypoczynku, regeneracji zdrowia, edukacji ekologicznej.
- Zalesienie gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego.

Cel 8: Przeciwdziałanie poważnym awariom

Zadania:

- Zwiększenie bezpieczeństwa przewozów substancji niebezpiecznych – Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych, stanu technicznego pojazdów oraz czasu pracy kierowców - wyznaczenie optymalnych tras przewozu substancji niebezpiecznych oraz stworzenie stanowisk postojowych i parkingów dla pojazdów przewożących substancje niebezpieczne

Cel 9: Zwiększenie świadomości ekologicznej – edukacja ekologiczna

Zadania:

- Utworzenie w urzędach administracji publicznej systemów gromadzenia i upowszechniania informacji o środowisku- tworzenie systemów elektronicznych baz danych
- Opracowanie systemu udostępniania danych społeczeństwu.
- Prowadzenie szkoleń, konkursów, promocja wydawnictw w zakresie edukacji ekologicznej.
- Opracowanie programu badawczo – obserwacyjnego najbliższego otoczenia. Działalność w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Praktyczne zapoznanie się z zasadami ochrony środowiska,
- Wprowadzenie „Małych projektów ekologicznych”- rozstrzygnięcia problemów lokalnych w gminie.
- Szkolenia w zakresie opracowywania wniosków o uzyskanie funduszy pomocowych.
- Informowanie społeczeństwa o stanie środowiska – rozpowszechnianie informacji objętych państwowym monitoringiem środowiska za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych – Internet.

Cel 10: Monitoring środowiska

Zadania:

- Monitoring i ocena jakości powietrza, system monitoringu emisji zanieczyszczeń do środowiska.
- Monitoring i ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych, system monitoringu zanieczyszczeń odprowadzanych do wód.
- Monitoring hałasu.
- Monitoring przyrody – opracowanie i wdrożenie monitoringu dla różnych form ochrony przyrody.

1.3 Metodyka opracowania

Ocenę realizacji założeń „Programu ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie celów i zadań. Przedstawiono ocenę realizacji zadań w latach 2014 – 2016 w rozbiciu na poszczególne lata wraz z określeniem poniesionych kosztów finansowania.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z: Urzędu Miejskiego w Byczynie, Starostwa Powiatowego w Kluczborku, Urzędu Wojewódzkiego w Opolu oraz innych jednostek, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach Programu. W szczególności podstawą sporządzenia Raportu były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Byczyna za rok 2014, 2015 i 2016,
- dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu,
- dane uzyskane z jednostek działających w zakresie ochrony środowiska (dane uzyskane na wniosek),
- uchwały, postanowienia, porozumienia, decyzje, pozwolenia.

2. Ocena realizacji zadań zawartych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” za lata 2014 – 2016

Tabela 1. Ocena realizacji zadań zawartych w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” za lata 2014 – 2016

Cel 1: „Gorące punkty”

Zadania:

- Opracowanie programu kanalizacji gminy
- Opracowanie programów ochrony zlewni rzek Pratwy i Proсны.

Cel 2: Gospodarka wodna

Zadania:

- Rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z budową systemu kanalizacji..
- Poprawa jakości wody pitnej – modernizacja istniejących stacji uzdatniania wody i budowa nowych

Z przepisów *Ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne* wynika, że systemy gospodarki ściekowej powinny być realizowane w oparciu o budowę systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków. Budowa kanalizacji zbiorczej jest obowiązkowa w aglomeracjach o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 tys. RLM. W miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ten sam, co systemy kanalizacji zbiorczej poziom ochrony środowiska.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z kolei stanowi, że właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez: przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych, lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* budowa sieci kanalizacyjnych i usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych jest zadaniem własnym gminy. Do zadań własnych należą również kwestie systemów wodociągowych, w tym zaopatrzenia w wodę. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący lub inwestycyjne realizowany ze środków własnych lub we wsparciu funduszy zewnętrznych.

Stosownie do art. 3 ust. 3 pkt 2 *Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* Gmina jest zobligowana do prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.

Art. 379 Ustawy Prawo ochrony środowiska wskazuje, że Burmistrz Gminy Byczyna oraz Starosta Kluczborski posiadają uprawnienia do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Zgodnie z *Ustawą z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska* Inspektorat Ochrony Środowiska ma uprawnienia do kontrolowania podmiotów korzystających ze środowiska, a w sytuacji naruszenia przepisów prawa podjęcia stosownych działań wobec podmiotu działającego na szkodę dla środowiska. Inspekcja Ochrony Środowiska ma również ustawowy obowiązek udzielania pomocy organom samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań kontrolnych w zakresie ochrony środowiska. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Gmina Byczyna znajduje się na terenie podlegającym pod Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. RZGW Poznań jest jednostką podległą Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w

Warszawie. Zajmuje się realizacją zadań związanych z utrzymywaniem oraz zarządzaniem wodami i urządzeniami wodnymi, ochroną przed skutkami i zapobiegamy zjawiskom powodzi i suszy, zapewnieniem odpowiedniej ilości i jakości wody na potrzeby rolnictwa, przemysłu, turystyki i rekreacji, a także o ochroną zasobów wodnych przed zanieczyszczeniami oraz ich nadmierną i niewłaściwą eksploatacją. Dla zapewnienia sprawnej ochrony przed powodzią w ramach struktury RZWG Poznań powołany został Ośrodek Koordynacyjno-Informacyjny (OKI) osłony przeciwpowodziowej. Nadrzędnym zadaniem OKI jest koordynacja działań mających na celu zapewnienie sprawnej ochrony przed powodzią. Powyższe zadania wynikają ze statutu jednostki, są zadaniami ciągłymi, realizowanymi z własnych środków, ewentualnie przy wsparciu funduszy unijnych (zadania inwestycyjne).

Zgodnie z opracowanym w 2012r. Planem operacyjnym ochrony przed powodzią Gminy Byczyna ogółem zagrożonych powodzią jest 28 budynków mieszkalnych – 93 osoby, 5 budynków gospodarczych, most na rzece Prośnie drogi gminne i powiatowe, przepusty, urządzenia melioracyjne oraz około 1300 ha użytków rolnych w tym 600 ha gruntów rolnych i 700 ha użytków zielonych. Opracowany Plan przedstawia strukturę zarządzania kryzysowego i organizację reagowanie w czasie zagrożenia powodziowego i powodzi. Ponadto przedstawia zasady ogłaszania i odwołania pogotowia oraz alarmu przeciwpowodziowego. Na terenie gminy Byczyna w ramach Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego (WORP) wyznaczono jedną rzekę: Prosnę (na odcinku od km 0-208), która zakwalifikowała się do opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w I cyklu planistycznym, natomiast w II cyklu planistycznym nie przewidziano opracowania dodatkowych map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego dla pozostałych cieków w granicach gminy Byczyna. Należy zaznaczyć, iż zgodne z informacją RZGW Poznań dla rzek/zlewni przepływających przez teren gminy Byczyna nie obowiązuje Studium Ochrony Przeciwpowodziowej, natomiast opracowane MZP i MRP dla rzeki Proсна teraz pełnią prawną podstawę do podejmowania działań, związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym. Obszary zagrożenia powodzią występują na terenie gminy Byczyna w okolicach miejscowości Gołkowice, Borek, Dąbrówka. Są to obszary w dolinie rzeki Proсна.

Zgodnie z art. 19. *Ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym* organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest Burmistrz Gminy Byczyna. Do zadań Burmistrza w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

- 1) kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy;
- 2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:
  - a) realizacja zaleceń do gminnego planu zarządzania kryzysowego,
  - b) opracowywanie i przedkładanie staroście do zatwierdzenia gminnego planu zarządzania kryzysowego,
- 3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;
- 4) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gmin i gmin o statusie miasta;
- 5) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
- 6) organizacja i realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Zgodnie z art. 19 zadania, o których mowa wyżej Burmistrz wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej Urzędu Gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego. Organem pomocniczym Burmistrza w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest gminny zespół zarządzania kryzysowego powoływany przez niego, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Ocena realizacji zadania za lata 2014 - 2016	Jednostka	Rok	Koszty [zł]
Budowa kanalizacji deszczowej we wsi Kochłowice (sporządzenie mapy do celów projektowych i dokumentacji projektowo-kosztorysowej)	Gmina Byczyna	2014	11.476,00
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie	Gmina	2014	49,20

gminy Byczyna etap I, Kostów, Janówka, Jakubowice, Miechowa, Ciecierzyn (sporządzono umowy notarialne)	Byczyna		
Uzbrojenie działek przy ul. Borkowskiej w Byczynie (uzbrojenie 13 działek w sieć infrastruktury wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej – kwotę wydatkowano na wykonanie dokumentacji technicznej)	Gmina Byczyna	2014	7.000,00
Budowa przyłączy do zbiorczego systemu kanalizacyjnego wsi Roszkowice (sporządzono dokumentację techniczną i wykonano 94 sztuki przyłączy kanalizacyjnych).	Gmina Byczyna	2014	670.733,83
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Byczyna etap I, Kostów, Janówka, Jakubowice, Miechowa, Ciecierzyn	Gmina Byczyna	2015	1.309.433,65
Budowa przyłączy do zbiorczego systemu kanalizacyjnego wsi Roszkowice	Gmina Byczyna	2015	141.131,89
Zagospodarowanie stawu w Paruszowicach (sporządzenie dokumentacji technicznej)	Gmina Byczyna	2015	2.500,00
Wykonanie dokumentacji technicznej budowy zbiornika przeciwpowodziowego (polder) w Jaśkowicach	Gmina Byczyna	2016	2.800,00
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Byczyna etap I, Kostów, Janówka, Jakubowice, Miechowa, Ciecierzyn (wykonanie 52 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków)	Gmina Byczyna	2016	166.388,21
Przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Byczyna etap II - Kostów, Janówka, Jakubowice, Miechowa Ciecierzyn (wydatki związane z aplikacją o środki zewnętrzne przygotowaniem analiz i kosztami wymaganych dokumentacją aplikacyjną)	Gmina Byczyna	2016	122,70
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Biskupicach (zakup urządzeń pozwalających na funkcjonowanie obiektu i roboty wykonywane w ramach napraw urządzeń tej oczyszczalni (głównie regeneracji bądź zakupu nowej pompy i pompy rezerwowej).	Gmina Byczyna	2016	23.749,27
Uzbrojenie działek przy Gimnazjum (wykonanie sieci wodociągowej o długości 964 m i sieci kanalizacyjnej o długości 832 m wraz z przyłączami i studzienkami)	Gmina Byczyna	2016	201.524,09
Dokumentacja techniczna na odwodnienie drogi wojewódzkiej nr 487 w m. Byczyna przy ul. Basztowej 6	Województwo Opolskie	2016	b.d.

Cel 3: Gospodarka odpadami

Zadania:

- Opracowanie Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Byczyna.
- Opracowanie planu rekultywacji składowiska odpadów komunalnych w Gołkowicach

Zgodnie z *Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* do zadań własnych gminy należy utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 34 ust. 3 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach*, plany gospodarki odpadami są opracowywane na poziomie krajowym i wojewódzkim. Ten zapis oznacza, że został zniesiony obowiązek tworzenia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami i został pozostawiony plan krajowy i plany szczebla wojewódzkiego. Gmina swoje zamierzenia gospodarcze musi dostosować do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, choćby z uwagi na fakt, że plan ten określa regiony gospodarki odpadami komunalnymi. Cele wskazane w wojewódzkim PGO mogą i powinny być realizowane przy pomocy regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, sporządzanym na podstawie *ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. W przeciwieństwie do gminnego planu gospodarki odpadami, regulamin jest aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* Gmina zobligowana jest również do osiągnięcia

odpowiedniego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy, poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych. Do obowiązków Gminy należy również między innymi prowadzenie sprawozdawczości, polegającej na sporządzaniu rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz z do wyłonienia w drodze przetargu przedsiębiorstwa odbierającego odpady oraz dokonywania rozliczeń finansowych za ich odbiór. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Końcowym etapem eksploatacji każdego składowiska odpadów lub jego części jest przeprowadzenie procesu rekultywacji. Istotą rekultywacji składowisk odpadów jest stworzenie, poprzez odpowiednie zabiegi techniczne i uprawowe, warunków do przywrócenia zdegradowanemu środowisku warunków użytkowych i krajobrazowych. Z prawnego punktu widzenia, składowisko odpadów, to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Kwestię składowiska odpadów (w tym rekultywacji), jako równoważne (choć nie jedyne), regulują dwie ustawy: *ustawa z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane* oraz *ustawa z 14 grudnia 2012 r. – Ustawa o odpadach*. Artykuł 127 ustawy o odpadach stanowi, iż wniosek o wydanie pozwolenia na budowę składowiska odpadów, z zastrzeżeniem przepisów *Ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane*, zawiera dodatkowo elementy „właściwe” dla samego składowiska odpadów. Wśród nich w punkcie 7 wskazuje się na wytyczne technicznego zamknięcia składowiska odpadów i kierunku jego rekultywacji. Wytyczne te uwzględnia się również w decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, a następnie przy wyrażaniu zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części. Dlatego też dla konkretnego składowiska istotne są nie tylko akty prawa powszechnie wiążącego, ale i decyzje administracyjne.

Art. 22 ust. 1 *Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* wskazuje na decyzje wydawane w sprawach rekultywacji i zagospodarowania. Niniejszą decyzje wydaje Starosta, po zasięgnięciu opinii: dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego – w odniesieniu do działalności górniczej lub dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego – w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Kierunek rekultywacji określa zakres i sposób rekultywacji pod kątem formy przyszłego zagospodarowania. Norma PN-G-07800:2002 określa pięć ogólnych kierunków rekultywacji:

- rolny: do zagospodarowania rolniczego, np. grunty orne, sady,
- leśny: do zagospodarowania leśnego, np. lasy produkcyjne, lasy ochronne,
- komunalny: do celów komunalnych, np. parki, obiekty sportowe,
- wodny: pod zbiorniki wodne oraz budowę tych zbiorników,
- specjalny: do zagospodarowania na inne cele niż na rekultywacji rolnej, leśnej, komunalnej oraz wodnej.

W okresie sprawozdawczym 2014-2016 nie przeprowadzono rekultywacji składowiska w Gołkowicach. Opracowanie projektu rekultywacji składowiska w Gołkowicach zaplanowano na rok 2018 (koszt: 30.000 zł- budżet Gminy), a prace rekultywacyjne przewidziano na lata 2019-2020 (koszt: 2.500.000 zł - budżet Gminy, środki zewnętrzne (dotacja 85%).

Ocena realizacji zadania za lata 2014 - 2016	Jednostka	Rok	Koszty [zł]
Gospodarka odpadami na terenie Gminy Byczyna (usługa odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych)	Gmina Byczyna	2014	706.446,20
Obsługa składowiska odpadów w Gołkowicach	Gmina Byczyna	2014	6.185,66
Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina Byczyna	2014	67.750,56
Opróżnianie koszy ulicznych i utrzymanie czystości w gminie	Gmina Byczyna	2014	38.165,74

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – sporządzenie dokumentacji technicznej	Gmina Byczyna	2015	20.042,85
Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina Byczyna	2015	63.477,74 (w tym środki WFOŚiGW i NFOŚiGW 49.959,33)
Gospodarka odpadami na terenie Gminy Byczyna (usługa odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych)	Gmina Byczyna	2016	939.733,51
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – zakup wyposażenia tzn. zakupu kontenera na odpady niebezpieczne wraz z wyposażeniem, zakup apteczki oraz zestawu do płukania oczu, zakupu pojemników do PSZOK, zakupu tablicy informacyjnej, oraz zostały poniesione koszty utwardzenia terenu pod PSZOK wraz z oświetleniem.	Gmina Byczyna	2016	119.112,09
Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina Byczyna	2016	30.610,82 (w tym środki WFOŚiGW i NFOŚiGW 26.019,20)

Cel 4: Poprawa jakości środowiska (powietrze, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne)

Zadania:

- Ograniczenie emisji hałasu do środowiska – współpraca ze starostwem w trakcie opracowywania programów ograniczenia lub wyeliminowania emisji hałasu do środowiska oraz ochrony przed hałasem.
- Ocena zagrożenia – Inwentaryzacja i kontrola źródeł emisji hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego.

Art. 379 Ustawy Prawo ochrony środowiska wskazuje, że Burmistrz Gminy Byczyna posiada uprawnienia do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Art. 144 ust. 2 Ustawy Prawo ochrony środowiska wskazuje, że eksploatacja instalacji powodująca emisję hałasu nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Obowiązkiem podmiotów gospodarczych jest przestrzeganie norm hałasu, dla terenów, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, w szczególności dostosowywania się do dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów chronionych akustycznie. *Art. 115a Ustawy Prawo ochrony środowiska* wskazuje, że w przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, w wyniku działalności gospodarczej, wydawane są decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu. Organem właściwym do wydawania decyzji ustalającej dopuszczalny poziom hałasu dla zakładów jest Starosta lub Marszałek Województwa. Decyzje wydawane są w ramach zadań własnych z wydatków bieżących. Gmina Byczyna stale współpracuje ze Starostwem w zakresie identyfikacji źródeł hałasu i podejmowaniu działań służących jego minimalizacji.

Gmina w ramach zadań własnych prowadzi nadzór nad firmami działającymi na swoim terenie. W przypadku naruszeń związanych z ochroną środowiska ma możliwość podjęcia odpowiednich działań lub zaalarmowania odpowiednich służb. Działania te prowadzone są ze środków bieżących, w miarę potrzeb. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu prowadzi badania monitoringowe poziomu hałasu w ramach zadań własnych i wydatków bieżących. Zgodnie z *Ustawą z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska* Inspektorat Ochrony Środowiska ma uprawnienia do kontrolowania podmiotów korzystających ze środowiska, a w sytuacji naruszenia przepisów prawa podjęcia stosownych działań wobec podmiotu działającego na szkodę dla środowiska. Inspekcja Ochrony Środowiska ma również ustawowy obowiązek udzielania pomocy organom samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań kontrolnych w zakresie ochrony środowiska. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Art. 144 ust. 2 *Ustawy Prawo ochrony środowiska* wskazuje, że eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Organ ochrony środowiska wydaje w drodze decyzji, pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz pozwolenie zintegrowane, w których określa wartości graniczne. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Starosta lub Marszałek. Decyzje wydawane są w ramach zadań własnych z wydatków bieżących.

Działaniem administracyjnym pozwalającym na uwzględnianie ochrony środowiska przy lokalizacji przedsięwzięć jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana dla przedsięwzięć określonych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*. Podstawą prawną wydawania decyzji jest *Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z cytowaną ustawą organem uprawnionym do wydawania przedmiotowej decyzji jest Burmistrz Gminy Byczyna, a w niektórych przypadkach Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Gmina Byczyna posiada opracowany w 2016r. *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej*. W celu oszacowania wielkości emisji gazów cieplarnianych oraz zużycia energii finalnej na terenie gminy Byczyna w 2014r. została przeprowadzona inwentaryzacja odzwierciedlająca udział poszczególnych sektorów w sumarycznej wielkości emisji z terenu gminy. Ograniczenie niskiej emisji wynikające z założeń *Planu* będzie zatem kosztem własnym mieszkańców, przy wsparciu w formie pożyczek lub dotacje ze środków zewnętrznych. W przypadku obiektów użyteczności publicznej stanowiących własność Gminy będzie to koszt własny Gminy również przy możliwym wsparciu w formie pożyczek lub dotacje ze środków zewnętrznych.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu w okresie sprawozdawczym Raportu realizował Programy służące wsparciu działań w zakresie poprawy jakości powietrza, w tym rozwoju OZE.

Ocena realizacji zadania za lata 2014 - 2016	Jednostka	Rok	Koszty [zł]
Remont drogi w Ciecierzynie od Kościoła do Suszarni (sporządzenie mapy do celów projektowych)	Gmina Byczyna	2014	602,70
Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych w Pogorzałce (sporządzenie dokumentacji technicznej)	Gmina Byczyna	2014	19.000,00
Przebudowa drogi w Gołkowicach (zakup materiału na przebudowę drogi)	Gmina Byczyna	2014	94.710,00
Dotacja na zakup pieca CO na gaz dla PSP w Byczynie	Gmina Byczyna	2014	20.000,00
Termomodernizacja budynku PSP w Roszkowicach (termomodernizacja wraz z wymianą dachowego w tym m.in.: odbicie i uzupełnienie tynków, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie ścian zewnętrznych i ościeży, obróbki blacharskie i parapety, ocieplenie dachu).	Gmina Byczyna	2014	458.870,55
Modernizacja i zakup lamp w technologii LED (wykonano wymiany opraw latarni ulicznych w obrębie murów obronnych miasta Byczyna w ilości 26 sztuk i 15 sztuk przy rondzie).	Gmina Byczyna	2014	33.210,00
Remont drogi powiatowej Nr 13010 (Byczyna- Bruny-DP13370) w km 0+ 059-13+072 o długości 13,013 km oraz drogi gminnej Nr 1005040 (Miechowa- Proślice-Brzózka-Polanowice) na odcinku w miejscowości Proślice w km 4+538,25 - 5+068,25 o długości 0,530km (wykonanie	Powiat Kluczborski	2014	2.454.505,57

remontu mostu i chodnika w Byczynie, ułożenie nowego chodnika wraz z budową zatoczki autobusowej w Polanowicach naprzeciw szkoły, odnowienie mostu za Polanowicami i w Proślicach. Na odcinku łączącym Byczynę z Polanowicami po prawej stronie zostało wykonane utwardzone pobocze. Odnowione zostało również oznakowanie - na jezdni i przy drodze)		2015	2.224.505,57
Dotacja na remont drogi powiatowej nr 13060 (Byczyna - granica województwa łódzkiego) w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych (sporządzono mapy do celów projektowych i dokumentację projektową)	Gmina Byczyna	2015	200.000,00
Remont drogi w Ciecierzynie od Kościoła do Suszarni (sporządzenie dokumentacji technicznej)	Gmina Byczyna	2015	15.959,25
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Pogorzałce - etap I (wykonano prace drogowe wraz z odbudową rowów i przepustów)	Gmina Byczyna	2015	292.880,28 (w tym środki Samorządu Woj. Opol. 75.600,00)
Przebudowa drogi w Gołkowicach (wykonanie nowej nawierzchni z kostki betonowej).	Gmina Byczyna	2015	30.629,21
Przebudowa ulic: I etap ulica 400-lecia Bitwy pod Byczyną, Mickiewicza, Sadowa, Słowackiego, II etap ulica Kościuszki wraz z łącznikiem do Klonowej, II etap ulica Chrobrego, Klonowa (wykonanie zmiany nawierzchni asfaltowej na nawierzchnię z kostki brukowej oraz parametrów szerokości jezdni i chodników)	Gmina Byczyna	2015	951.233,82
Przebudowa drogi gminnej w Wojsławicach (sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej)	Gmina Byczyna	2015	20.000,00
Przebudowa drogi wewnętrznej w Jaśkowicach (sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej)	Gmina Byczyna	2015	40.651,50
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Nasalach w kierunku Pszczonek (zakupienie map do celów projektowych)	Gmina Byczyna	2015	2.453,85
Zakup pieca CO do budynku komunalnego w Jaśkowicach 56	Gmina Byczyna	2015	9.300,00
Zakup pieca CO do budynku komunalnego w Jakubowicach 16a	Gmina Byczyna	2015	7.364,00
Dotacja celowa dla CISPOL-u na wymianę pieca centralnego ogrzewania w budynku Polanowice 94	Gmina Byczyna	2015	36.500,00
Remont drogi powiatowej Nr 13060 (Byczyna - granica województwa łódzkiego /Łubnice) na odcinku 6,174 km w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych - Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność- Rozwój (wykonanie wymiany zniszczonej nawierzchni oraz ścięcie zawyżonego pobocza i utwardzenie go tłuczniem, a także wymiana oznakowania).	Powiat Kluczborski	2015	1.652.718,67
Remont odcinka drogi gminnej w sołectwie Miechowa	Gmina Byczyna	2016	1.994,91
Zakup pieca CO dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Kostowie	Gmina Byczyna	2016	11.500,00
Termomodernizacja budynku basenu (wykonanie Programu funkcjonalno-użytkowego inwestycji, analiz, map do celów projektowych i zagadnień prawnych dot. wykonania zadania w formule PPP i „zaprojektuj - wybuduj - finansuj”)	Gmina Byczyna	2016	15.583,41
Remont ciągu komunikacyjnego o długości 16,650 km, składającego się z odcinka nr 13240 (Smardy - Dębiniac)	Powiat Kluczborski	2016	2.241.283,92

w km 0+000 - 11 + 892 i odcinka drogi powiatowej nr 13210 (Kluczbork - Jakubowice) w km 0 + 000 - 4 765			
Remont drogi powiatowej Nr 13060 (Byczyna - granica województwa łódzkiego/Łubnice) na odcinku o długości 6,174 km w ramach "Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych - Etap II Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój"	Zarząd Dróg Powiatowych Kluczbork	2016	1.252.718,68

Cel 5: Racjonalizacja użytkowania surowców

Zadanie:

- Ochrona złóż kopalin przed trwałym zainwestowaniem i zalesianiem oraz niekontrolowaną eksploatacją (Weryfikacja stanu zagospodarowania złóż kopalin).
- Zwiększenie efektywności wykorzystania rozpoznanych i eksploatowanych złóż.
- Opracowanie programu rozwoju energetyki, opartej o surowce odnawialne.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* przedsiębiorca jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zasobów złoża na podstawie dokumentacji geologicznej i projektu zagospodarowania złoża. Przepisy niniejszej ustawy zabraniają wydobywania kopalin w sposób inny niż koncesjonowana działalność gospodarcza, zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*. System koncesji od strony organizacyjno-prawnej, zapewnia racjonalną gospodarkę surowcami, a przede wszystkim ochronę kopalin. Starosta, jako organ właściwy w zakresie do wydania koncesji w przypadku stwierdzenia faktu wydobywania kopaliny zgłasza do Okręgowego Urzędu Górniczego zaistniałą sytuację. W przypadku braku koncesji Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego nakazuje wstrzymanie takiej działalności, nakładany jest obowiązek skutecznego zabezpieczenia terenu.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* ustawą gromadzeniem, archiwizowaniem i przetwarzaniem danych geologicznych zajmują się: Starostwa, Marszałek oraz Państwowy Instytut Geologiczny. Ponadto Starosta Brzeski gromadzi informacje o ilości, rodzaju i miejscu prowadzenia wydobycia złóż, a także prowadzi rejestr złóż kopalnianych i wyrobisk po eksploatacji bez koncesji. Inwentaryzacja złóż kopalnianych i wyrobisk po eksploatacji prowadzi Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego. Powyższe zadanie wynika ze statutu jednostki, jest zadaniem ciągłym, realizowanym z własnych środków.

Ochrona terenów występowania złóż kopalin prowadzona jest w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Za ich opracowywanie odpowiedzialny jest Burmistrz Byczyny. Powyższe działania są, więc kosztem bieżącym wliczony w opracowanie dokumentów planistycznych.

Na terenie Gminy Byczyna występują instalacje do produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii:

- pompy ciepła w Paruszowicach oraz Grodzie Rycerskim w Biskupicach,
- kolektory słoneczne w ilości 5 w miejscowości Dobiercice, Byczyna, Janówka, Ciecierzyn,
- farmy fotowoltaiczne w miejscowości Miechowa,
- biogazownia w Kolonii Długiej.

Cel 6: Ochrona powierzchni ziemi

Zadania:

- Rekultywacja gleb zdegradowanych – inwentaryzacja degradacji gleb oraz opracowanie programu rekultywacji. (Likwidacja dzikich składowisk śmieci)
- Ochrona gleb przed erozją (Program zalesień dla gleb niskiej bonitacji).

Zgodnie z art. 20 *Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt.

Rekultywacja, to ciąg działań realizowanych w oparciu o decyzję wydawaną na podstawie art. 22 ust. 1 *Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*. Decyzja w przedmiocie rekultywacji może być wydana etapowo, tj. może nakładać tylko obowiązek rekultywacji na konkretną osobę oraz ustalać kierunek jej rekultywacji. Jeśli podmiot zobowiązany do rekultywacji nie występuje o określenie kierunku, kierunek ten ustala samodzielnie Starosta po zasięgnięciu opinii dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zgodnie z art. 22 ust. 2

cytowanej ustawy. Organy współdziałające mogą w ramach swoich kompetencji zawsze przeprowadzić postępowanie wyjaśniające (np. oględziny) w związku wydaniem opinii w sprawie wydania decyzji w sprawie rekultywacji i zagospodarowania.

W sprawie rekultywacji treść decyzji należy do wyłącznej kompetencji starosty, który w pełni i samodzielnie odpowiada za treść decyzji, zaś organy współdziałające mają jedynie kompetencję do zajęcia stanowiska w sprawie, w formie niewiążącej opinii.

Zgodnie z art. 15 *Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* właściciel gruntów stanowiących użytki rolne oraz gruntów zrehabilitowanych na cele rolne jest obowiązany do przeciwdziałania degradacji gleb, w tym szczególnie erozji. Starosta, a w przypadku gruntów leśnych – dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, ze względu na ochronę gleb przed erozją i ruchami masowymi ziemi, może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntów, zalesienie, zadrzewienie lub zakrzewienie gruntów, lub założenie na nich trwałych użytków zielonych.

Instrumentem prawnym związanym z procedurą zwiększania lesistości jest *Ustawę o lasach (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 788 ze zm.)*, gdzie wskazuje się, że do zalesienia mogą być przeznaczone nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej i grunty rolne nieużytkowane rolniczo oraz inne grunty nadające się do zalesienia. Grunty przeznaczone do zalesienia określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Uporządkowanie przestrzeni rolno-leśnej wiąże się z właściwym zaprojektowaniem granicy pomiędzy lasami i gruntami przeznaczonymi do zalesienia a gruntami przeznaczonymi na cele rolne, czyli tzw. granicy rolno-leśnej. Obecny stan wskazuje, że bardziej racjonalne jest przeznaczenie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa na cele niezwiązane z gospodarką rolną tj. pod urbanizację, rozwój infrastruktury, a przede wszystkim pod zalesienia niż pod uprawy rolne. W okresie sprawozdawczym 2014-2016 Gmina nie opracowała Programu zalesień dla gleb niskiej bonitacji.

Cel 7: Racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych

Zadania:

- Opracowanie planów ochrony projektowanych rezerwatów przyrody, znajdujących się na terenie gminy.
- Utworzenie nowych obszarów chronionych.
- Dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych - opracowanie programu udostępnienia i zagospodarowania lasów do celów rozwoju turystyki i wypoczynku, regeneracji zdrowia, edukacji ekologicznej.
- Zalesienie gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego.

W ramach prawnej ochrony przyrody wyróżnia się formy ochrony wymienione w art. 6 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. W okresie sprawozdawczym 2014 – 2016 nie objęto ochroną nowych obszarów i obiektów o szczególnych wartościach przyrodniczych.

Dla gminy Buczyna w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Buczyna” wykazane zostały następujące proponowane obszary ochrony: 2 Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, Rezerwat przyrody, Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Wołczyńskiego Strumienia”, Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Wzniesienie Miechowa”, Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Łęgi k/Sierosławic”, Użytek ekologiczny „Biskupice”. W okresie sprawozdawczym 2014-2016 nie powołano żadnej z wymienionych form, nie opracowano również planów ochrony dla tych obszarów.

Gmina charakteryzuje się bardzo niską lesistością terenu. Głównymi użytkownikami i zarządcami kompleksów leśnych na terenie gminy są Lasy Państwowe. Udział lasów gminnych, lasów prywatnych oraz innych użytkowników jest nieznaczny. Lasy administrowane są przez Nadleśnictwo Kluczbork oraz Nadleśnictwo Namysłów, podlegające pod Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Katowicach.

Do działań prowadzonych przez Nadleśnictwa należą m.in.:

- zwiększanie różnorodności gatunkowej biocenoz oraz różnorodności ekosystemów kompleksów leśnych regionu,
- utrzymywanie zgodności składów gatunkowych drzewostanów z potencjalną roślinnością naturalną, to jest zgodności biocenozy z biotopem,
- monitorowanie krzewów i zielnych roślin reliktowych, endemitów, ginących i zagrożonych,
- uzupełnianie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych,
- prowadzenie prac związanych z zachowaniem i odtwarzaniem śródleśnych bagien, oczek wodnych,

- łąk oraz innych cennych biotopów,
- zakładanie, konserwacja i naprawa budek lęgowych dla ptaków i schronów dla nietoperzy, wykładanie karmy,
- grodzenie mrowisk,
- wzbogacanie bazy żerowej dla zwierzyny płowej powodującej szkody w roślinności drzewiastej,
- ciągła aktualizacja w opracowanych „Programach ochrony przyrody” dla nadleśnictw występowania gatunków rzadkich i zagrożonych, identyfikacja przyczyn zagrożenia rzadkich gatunków i eliminacja źródeł zagrożenia,
- stosowanie czynnych metod ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
- kontrola normowanego zbioru i skupu płodów runa leśnego na cele przemysłowe w postaci owoców i ziół, a zwłaszcza grzybów jadalnych, w tym owocnikujących grzybów mikoryzowych.

Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Plany urządzenia lasu sporządzane są obligatoryjnie dla lasów wszystkich form własności. Dla lasów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictw są to plany urządzenia lasu. Dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa sporządza się uproszczone plany urządzenia lasu.

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzania lasu lub inwentaryzacji dla lasów Skarbu Państwa wynika z art. 19 *Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r.* i należy do Nadleśnictw. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

Wojewódzki Program Zwiększenia Lesistości zakładał do roku 2014 zwiększenie lesistości do poziomu 27%, co przy obecnym poziomie 26,5% nie wydaje się możliwe. Zakładana średnia krajowa – zgodnie z Krajowym Programem Zwiększenia Lesistości do 2020 wynosi 30%. Większość lasów w województwie znajduje się pod wpływem znaczącego oddziaływania przemysłu, co uzasadnia konieczność przebudowy drzewostanów. Znaczące walory przyrodnicze lasów Opolszczyzny wymuszają kompleksową ochronę ekosystemów leśnych wraz z ich florą i fauną, również renaturalizację lasów oraz odtwarzanie i ochronę cennych siedlisk, w szczególności wodno - błotnych, a także rozwijanie funkcji edukacyjnych i turystycznych.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie prowadziła działania w zakresie wsparcia finansowego na:

- powiększenie obszarów leśnych poprzez zalesianie;
- utrzymanie i wzmocnienie ekologicznej stabilności obszarów leśnych poprzez zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych i tworzenie korytarzy ekologicznych;
- zwiększenie udziału lasów w globalnym bilansie węgla oraz ograniczeniu zmian klimatu.

Powyższe zadanie wynika ze statutu jednostki, jest zadaniem ciągłym, realizowanym z własnych środków.

Ocena realizacji zadania za lata 2014 - 2016	Jednostka	Rok	Koszty [zł]
Zakup narybku ryb rodzimych do miejscowego stawu w Dobiercicach, Nasalu	Gmina Buczyna	2016	1.000,00

Cel 8: Przeciwdziałanie poważnym awariom

Zadania:

- Zwiększenie bezpieczeństwa przewozów substancji niebezpiecznych – Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych, stanu technicznego pojazdów oraz czasu pracy kierowców
- wyznaczenie optymalnych tras przewozu substancji niebezpiecznych oraz stworzenie stanowisk postojowych i parkingów dla pojazdów przewożących substancje niebezpieczne

Kształtowanie świadomości mieszkańców Gminy Buczyna w zakresie postępowania podczas zagrożeń i poważnych awarii przemysłowych odbywa się głównie poprzez lokalne media, w których zamieszczane są informacje dotyczące sposobów informowania o zagrożeniach, racjonalnego postępowania podczas zagrożenia oraz jednostek i lokalizacji centrów kryzysowych. Podnoszenie świadomości społeczeństwa odbywa się poprzez uświadamianie spektrum i kategorii zagrożeń ekologicznych, zarówno tych dotyczących lokalną społeczność – na które nie ma ona większego wpływu (np. dziura ozonowa), jak i tych, z którymi mieszkańcy gminy stykają się na co dzień np. nielegalne wysypiska, wypadki nagłego

zanieczyszczenia wód powierzchniowych, pożar, powódź. Odbywa się to drogą systematycznych publikacji, artykułów prasowych, powiadamiania o aktualnościach na stronie internetowej gminy, czy w postaci różnych form edukacji prowadzonej m.in. wśród młodzieży i dzieci (np. przez Straż Pożarną).

Opracowywanie programu zapobiegania poważnym awariom oraz planu operacyjno - ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii realizowane na bieżąco przez podmioty gospodarcze w porozumieniu z Powiatowymi Komendami Państwowej Straży Pożarnej. Powiatowe Komendy Państwowej Straży Pożarnej zajmują się również utrzymywaniem w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii, doposażeniem w sprzęt wykorzystywanym w ratownictwie ekologicznym, a także prowadzeniem kontroli przewozów substancji niebezpiecznych, stanu technicznego pojazdów oraz czasu pracy kierowców. Powyższe zadanie wynika ze statutu jednostki, jest zadaniem ciągłym, realizowanym z własnych środków.

Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji realizowany jest na bieżąco przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Powyższe zadanie wynika ze statutu jednostki, jest zadaniem ciągłym, realizowanym z własnych środków. Wyniki monitoringu umieszczane są w rocznych biuletynach publikowanych przez WIOŚ oraz na bieżąco dostępne na stronie internetowej WIOŚ w Opolu. Jak wynika z informacji przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu w okresie sprawozdawczym 2014-2016 na terenie gminy Byczyna nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

Ocena realizacji zadania za lata 2014 - 2016	Jednostka	Rok	Koszty [zł]
Dotacja na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Jakubowice	Gmina Byczyna	2015	260.000,00
Zakup i montaż oprzyrządowania do Stacji Kontroli Pojazdów w Polanowicach	Gmina Byczyna	2015	58.783,88
Zakup oprzyrządowania na stację kontroli pojazdów w Polanowicach (ZSGLiZ)	Gmina Byczyna	2016	700,00

Cel 9: Zwiększenie świadomości ekologicznej – edukacja ekologiczna

Zadania:

- Utworzenie w urzędach administracji publicznej systemów gromadzenia i upowszechniania informacji o środowisku- tworzenie systemów elektronicznych baz danych
- Opracowanie systemu udostępniania danych społeczeństwu.
- Prowadzenie szkoleń, konkursów, promocja wydawnictw w zakresie edukacji ekologicznej.
- Opracowanie programu badawczo – obserwacyjnego najbliższego otoczenia. Działalność w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Praktyczne zapoznanie się z zasadami ochrony środowiska,
- Wprowadzenie „Małych projektów ekologicznych”- rozstrzygnięcia problemów lokalnych w gminie.
- Szkolenia w zakresie opracowywania wniosków o uzyskanie funduszy pomocowych.
- Informowanie społeczeństwa o stanie środowiska – rozpowszechnianie informacji objętych państwowym monitoringiem środowiska za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych – Internet.

Od lutego 2005r. obowiązuje Dyrektywa UE 2003/4 w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, której celem jest zapewnienie zwiększonego dostępu do informacji o środowisku i rozpowszechnianie takich informacji, co wpływa na zwiększenie świadomości ekologicznej, swobodną wymianę opinii, bardziej efektywne uczestnictwo społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska, a ostatecznie na poprawę stanu środowiska.

Do najważniejszych przepisów prawa, określających zasady udostępniania informacji publicznej, w tym informacji o środowisku należą m.in..

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Aarhus)
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie

- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku
- Ustawa o dostępie do informacji publicznej

Zasady dostępu do informacji publicznej reguluje *Ustawa z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2016r., poz. 1764)*. Zgodnie z ustawą udostępnieniu podlega każda informacja o sprawach publicznych, z wyjątkiem informacji niejawnych (art. 5 ust. 1). Prawo do informacji publicznej przysługuje każdemu. Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie można żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego (art. 2).

W szczególności organ władzy publicznej, w tym wypadku Burmistrz Gminy Byczyna jest zobowiązany do informowania o:

- swoim statusie prawnym, przedmiocie działalności, organizacji, kompetencjach, majątku, strukturze własnościowej, osobach sprawujących w nim funkcje i ich kompetencjach;
- sposobie przyjmowania i załatwiania spraw, stanie przyjmowanych spraw i kolejności ich załatwiania lub rozstrzygania, prowadzonych rejestrach, ewidencjach i archiwach, naborze kandydatów na wolne stanowiska;
- prowadzonej polityce, programach w zakresie realizacji zadań publicznych, projektowanych aktach normatywnych;
- danych publicznych, w tym treści aktów administracyjnych i innych rozstrzygnięć oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli i wnioskach podmiotów ją przeprowadzających, treści innych wystąpień i ocen dokonywanych przez organy władzy publicznej i przez funkcjonariuszy publicznych, stanowiskach w sprawach publicznych zajętych przez organy władzy publicznej;
- majątku publicznym.

Bieżące informacje umieszczane są na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Byczynie oraz na stronie BIP Urzędu tj. www.byczyna.pl oraz www.bip.byczyna.pl.

Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016r., poz. 353 – tekst jednolity ze zm.) reguluje zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska. Zgodnie z cytowaną ustawą poprzez podanie informacji do publicznej wiadomości rozumie się poprzez:

- udostępnienie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, organu właściwego w sprawie,
- ogłoszenie informacji, w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibie organu właściwego w sprawie,
- ogłoszenie informacji przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa – w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu,
- w przypadku, gdy siedziba organu właściwego w sprawie mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa miejscowo ze względu na przedmiot postępowania – także przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania.

Wszystkie wymienione zadania są zadaniami ciągłymi, wynikającym z obowiązków ustawowych lub działań statutowych jednostek, stanowią wydatek bieżący jednostki, realizowane na bieżąco przez pracowników Urzędu Miejskiego w Byczynie.

Edukacja formalna prowadzona jest przez placówki oświatowe w ramach programów nauczania realizowanych na wszystkich szczeblach nauczania, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, w postaci oddzielnej ścieżki edukacyjnej o charakterze wychowawczo-dydaktycznym, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*. Obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach nauczania wszystkich typów szkół, jak również w programach kursów uprawniających do uzyskania kwalifikacji zawodowych, wprowadzony został na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

Edukacja nieformalna prowadzona może być natomiast przez rozmaite podmioty: organy administracji różnego szczebla, instytucje naukowe, organizacje pozarządowe, media, wreszcie – przez osoby z najbliższego otoczenia.

Istotną rolę w szerzeniu wiedzy ekologicznej na terenie gminy Byczyna odgrywają m.in.:

- jednostki samorządowe: Urząd Miejski w Byczynie, Starostwo Powiatowe w Kluczborku,

- jednostki oświaty: szkoły, przedszkola, biblioteki
- organizacje społeczne: koła łowieckie, kluby wędkarskie,
- stowarzyszenia i fundacje: m.in. Stowarzyszenie Właścicieli Rodziny Ogrodów Działkowych nad Zalewem Biskupice-Brzózki, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Ciecierzyn, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Miechowa, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Jasiek” w Jaśkowicach, Stowarzyszenie Miłośników Gołkowic „GRYF”, Stowarzyszenie Mieszkańców Biskupic, Stowarzyszenie Popierania Zaradności Życiowej i Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Pomocy Wzajemnej, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi w Roszkowicach, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Dolina Słowików” w Proślicach, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Polanowice, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Kostów, Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Byczyny
- Nadleśnictwo Kluczbork i Namysłów.

Ponadto, kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy następuje poprzez wpływ mediów, zarówno ogólnopolskich, jak i lokalnych. Informacje, mniej lub bardziej wiarygodne, docierają za pośrednictwem telewizji, radia, prasy, Internetu do ogółu mieszkańców. Środki masowego przekazu zobowiązane są do popularyzacji ochrony środowiska i kształtowania pozytywnego stosunku do przyrody, promujące ochronę środowiska i rozwój zrównoważony, w szczególności dotyczące np. znaczenia zachowania bioróżnorodności, rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego, właściwego postępowania z różnego rodzaju odpadami, oszczędzania wody i energii, korzyści związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (OZE), szkodliwości azbestu i właściwego z nim postępowania, możliwości pozyskania dofinansowań na różnego rodzaju działalność prośrodowiskową, rozwoju turystyki zrównoważonej, ekologicznej i agroturystyki, właściwych zachowań w przypadku wystąpienia zagrożeń środowiskowych. Ważne jest, by podawane informacje były w pełni rzetelne, poparte wiedzą naukową.

Wpływ mediów nie powinien pozostawać jednak jedynym czynnikiem kształtującym postawy ekologiczne – w gminie Murów dalszym ciągu powinny być prowadzone różnego rodzaju kampanie i akcje w sposób atrakcyjny i przystępny dla mieszkańców.

W okresie sprawozdawczym 2014-2016 Gmina nie prowadziła akcji edukacyjnych o tematyce ekologicznej m.in. szkoleń, konkursów, promocja wydawnictw.

Ogólnopolskie akcje o tematyce ekologicznej:

2014r.:

- ogólnopolski konkurs fotograficzny „Krajobraz dobry i zły”. Patronat nad konkursem objęli Minister Środowiska Maciej Grabowski oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska Michał Kiełsznia.
- konkurs plastyczny „Razem oszczędzamy wodę i energię” organizowany przez Caritas Opolski we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu.
- konkurs plastyczny dla rodzin 5+ „Razem oszczędzamy wodę i energię” organizowany przez Caritas Diecezji Opolskiej we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu.

2015 r.

- kampania *TworzyMY atmosferę*. Głównym założeniem akcji było uświadomienie społeczeństwu, w jaki sposób codzienne wybory wpływają na jakość powietrza, stan zdrowia i komfort życia Polaków. Kampania *TworzyMY atmosferę* wprowadziła zalecenia Krajowego Programu Ochrony Powietrza.
- konferencja *Razem ku Zielonej Przyszłości - fundusze norweskie i EOG na rzecz edukacji ekologicznej*. Organizatorem wydarzenia było Ministerstwo Środowiska. Celem konferencji było podsumowanie dotychczasowych działań związanych z edukacją ekologiczną oraz wymiana doświadczeń pomiędzy beneficjentami a instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie funduszy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i funduszy norweskich.

2014 - 2016r.

- konkurs plastyczny „W Trosce o Środowisko – przyroda widziana oczyma dziecka - edycja I - III” organizowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu.

2014- 2016r.

- konkurs „Fundusze w obiektywie” organizowane przez Ministerstwo Rozwoju – trzy edycje.

2015 - 2017 r.

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w partnerstwie z Gminą Pokój, Filharmonią Opolską, Muzeum Śląska Opolskiego oraz Zespołem Opolskich Parków Krajobrazowych w ramach RPO WO na lata 2014 – 2020, realizował projekt pn. „Inwentaryzacje przyrodnicze kluczem do edukacji ekologicznej i ochrony bioróżnorodności w województwie opolskim”. Celem projektu była ochrona, przywrócenie i wzmocnienie różnorodności biologicznej na terenie województwa opolskiego poprzez działania m.in.: działania edukacyjno-informacyjne, których celem będzie zaznajomienie mieszkańców województwa opolskiego z bogactwem form życia występujących na Opolszczyźnie oraz ze skutkami powodowanymi przez utratę różnorodności biologicznej.

Cel 10: Monitoring środowiska

Zadania:

- Monitoring i ocena jakości powietrza, system monitoringu emisji zanieczyszczeń do środowiska.
- Monitoring i ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych, system monitoringu zanieczyszczeń odprowadzanych do wód.
- Monitoring hałasu.
- Monitoring przyrody – opracowanie i wdrożenie monitoringu dla różnych form ochrony przyrody.

Państwowy monitoring środowiska (PMS) został utworzony *ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska* w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Państwowy Monitoring Środowiska według art. 25 ust. 2 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, jest systemem:

- pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, oraz
- gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku.

Oprócz Głównego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, monitoringiem środowiska (pomiar, ocena stanu, kontrole oraz prowadzenie rejestrów) zajmują się następujące instytucje m.in.

- Instytut Geofizyki Państwowej Akademii Nauk
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej- Państwowy Instytut Badawczy
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna
- Krajowy i Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
- Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy
- Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa
- Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
- Generalna i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
- Zarządy dróg, linii kolejowych i lotnisk
- Właściciele instalacji w ramach własnej działalności.

Prowadzenie monitoringu stanowi zadanie ciągłe, wynikające z obowiązków ustawowych lub działań statutowych jednostek, stanowią wydatek bieżący jednostki przy wsparciu środków zewnętrznych.

Ocena realizacji zadania za lata 2014 - 2016	Jednostka	Rok	Koszty [zł]
Monitoring jakości powietrza na terenie Powiatu Kluczborskiego prowadzony przez WIOŚ Opole w wyznaczonych punktach (1 punkt w Byczynie przy ul. Poznańskiej)	Powiat Kluczborski	2014	9.900,00
Monitoring jakości powietrza na terenie Powiatu Kluczborskiego prowadzony przez WIOŚ Opole w wyznaczonych punktach (1 punkt w Byczynie przy ul. Poznańskiej)	Powiat Kluczborski	2015	9.900,00
Monitoring jakości powietrza na terenie Powiatu Kluczborskiego prowadzony przez WIOŚ Opole w wyznaczonych punktach (1 punkt w Byczynie przy ul. Poznańskiej)	Powiat Kluczborski	2016	9.900,00

Pozostałe działania służące ochronie środowiska			
Ocena realizacji zadania za lata 2014 - 2016	Jednostka	Rok	Koszty [zł]
Plany zagospodarowania przestrzennego	Gmina Buczyna	2014	147.835,08
Mój rynek w Buczynie (modernizacja rynku w Buczynie w ramach rewitalizacji miasta poprzez budowę targowiska w Rynku oraz parkingu pomiędzy ul. Okrężną a placem Wolności)	Gmina Buczyna	2014	1.963.631,97 (w tym w ramach PROW 2007-2013 772.462,00)
Renowacja zabytkowego obwarowania miasta wraz z renowacją zabytkowych wież (wykonanie prac konserwatorskich polegających m.in. na odkazaniu i oczyszczeniu elewacji, usunięciu zniszczonych cegieł, wypełnieniu pęknięć muru wraz z założeniem prętów wzmacniających i spoinowaniem).	Gmina Buczyna	2014	929.106,59
Dotacja na prace pn. "Konserwacja – impregnacja gontów nawy i prezbiterium wraz z daszkiem nad schodami chóru zabytkowego drewnianego kościoła w Biskupicach"	Gmina Buczyna	2015	5.000,00
Dotacja na prace pn. „Wymiana pokrycia daszków z attykami na Kościele św. Augustyna w Kostowie”	Gmina Buczyna	2015	7.000,00
Dokumentacja remontu dachu wraz z wieżą i elewacją zabytkowego ratusza (zakupiono mapy do celów projektowych)	Gmina Buczyna	2015	522,75
Renowacja zabytkowego obwarowania miasta wraz z renowacją zabytkowych wież (wykonanie m.in. iniekcji niskociśnieniowej fundamentu północno-zachodniego odcinka murów obronnych w celu wzmocnienia podłoża gruntowego; kompletu punktów pomiarowych – reperów).	Gmina Buczyna	2015	440.499,67
Mój rynek w Buczynie (modernizacja rynku w Buczynie w ramach rewitalizacji miasta poprzez budowę targowiska w Rynku oraz parkingu pomiędzy ul. Okrężną a placem Wolności)	Gmina Buczyna	2015	1.808.869,10
Plany zagospodarowania przestrzennego	Gmina Buczyna	2015	31.998,04
Dotacja na prace związane z wymianą pokrycia dachowego, obróbkę blacharskich oraz orynnowania aneksów - nawy z odtworzeniem pokrycia na okienkiem typu "wole oko" od wschodu i zachodu przylegających do ołtarzy bocznych kościoła pw. Św. Augustyna w Kostowie	Gmina Buczyna	2016	14.080,00
Dotacja na prace zabezpieczające w kościele p.w. św. Jana Chrzciciela w Gołkowicach obejmujące wymianę listwowania w szalowaniu II kondygnacji wieży, flekowanie desek, impregnację środkiem grzybobójczym ścian i gontowego dachu kościoła oraz wymianę spróchniałej belki stropowej oraz podsufitki w zakrystii i spróchniałych desek podłogi chóru	Gmina Buczyna	2016	7.000,00
Dotacja na prace związane z wykonaniem dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla remontu konstrukcji zrębowej i dachu w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Proślicach	Gmina Buczyna	2016	5.000,00
Dotacja na prace związane z wykonaniem renowacji i konserwacji starych futryn i drzwi w zabytkowym pałacu w Gołkowicach	Gmina Buczyna	2016	3.920,00

Byczyna gotyckie obwarowania miejskie z XV/XVI wiek. prace budowlane związane ze wzmocnieniem podłoża gruntowego fundamentu południowego -etap III-poprawa stanu zabytków i udostępnienie na cele turystyczne	Gmina Byczyna	2016	479.970,87
Plany zagospodarowania przestrzennego (wykonanie oceny aktualności studium i planów miejscowych w Gminie Byczyna, kosztów komisji urbanistycznej ds. oceny planów, opracowania i wykonania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Jakubowice, Proślice, Biskupice, Kochłowice oraz Ciecierzyn, Gołkowice, Proślice, Sarnów, Byczyna, Roszkowice i planów dla miejscowości Biskupice, Paruszowice)	Gmina Byczyna	2016	62.637,75
Dokumentacja remontu dachu wraz z wieżą i elewacją zabytkowego ratusza	Gmina Byczyna	2016	74.000,00

3. Ocena realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013”

Opracowany w 2006 r. „Program ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” zakłada kontrolę, zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania Programu na terenie gminy Byczyna. Zgodnie z założeniem Programu monitoring powinien być sprawowany w 3 zakresach:

- monitoring środowiska,
- monitoring programu,
- monitoring odczuć społecznych.

Określenie stopnia wykonania zadań odbywa się w następujących etapach:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i zadaniami, a ich wykonaniem,
- analiza przyczyn tych rozbieżności.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006-2009 nie wyznaczono wskaźników monitorowania, a tym samym nie przedstawiono wartości bazowych i docelowych zmierzających do osiągnięcia założonych celów środowiskowych. W związku z powyższym analiza stopnia realizacji jest utrudniona w rozumieniu statystycznym (porównanie wskaźników mierzalnych). Zgodnie z przyjętymi kryteriami Programu ocena stopnia realizacji założonych celów może nastąpić jedynie w formie opisowej.

W związku z powyższym ocenia się, że założone cele środowiskowe w latach 2014-2016 były w dalszym ciągu sukcesywnie realizowane przy wykorzystaniu środków finansowych Gminy, Starostwa Powiatowego oraz innych jednostek poprzez realizację ich zadań statutowych. Ocenia się, że wyznaczone cele środowiskowe zostały dobrane poprawnie względem ówczesnej sytuacji Gminy Byczyna, a ich realizacja poprzez system zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych przyczyniła się do poprawy jakości środowiska. Ponadto w Raporcie wskazano realizację zadań z zakresu „Pozostałej działalności” w skład której wchodziły m.in. opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, renowacja i rewitalizacja obiektów zabytkowych. Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wpływa pozytywnie na wszystkie elementy środowiska przyrodniczego, z uwagi na uwzględnianie w ich zapisach aktualnych ustaleń dotyczących szeroko pojętej ochrony środowiska. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego kształtują nie tylko sferę przestrzenną, architektoniczną, ale również mają wpływ na kształtowanie przestrzeni przyrodniczej zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Miejscowe plany wspomagają proces właściwego zarządzania środowiskiem oraz ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych, w tym kulturowych.

Wskazane w Raporcie zadania z zakresu ochrony dóbr kultury i historii, są odpowiedzią na problemy Gminy Byczyna, które pojawiły się na przestrzeni ostatnich lat. W Programie Ochrony Środowiska z 2006r. pominięto aspekt ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego, niemniej jednak widać, że Gmina Byczyna w ostatnich latach otrzymała znaczne wsparcie i przeznaczyła ogromne środki na modernizację zabudowy zabytkowej, będącej jej wizytówką.

Należy podkreślić, że Gmina Byczyna zrealizowała cele środowiskowe oraz w okresie obowiązywania Programu Ochrony Środowiska, sukcesywnie reagowała na pojawiające się problemy przeznaczając środki finansowe na zadania wychodzące poza przyjęte cele środowiskowe, a mające znaczenie również dla środowiska przyrodniczego gminy.

4. Podsumowanie i wnioski

Większość zadań wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” wynika z obowiązku ustawowego, są to głównie procedury administracyjne wspierające proces ochrony środowiska. Zadania te są realizowane w sposób ciągły, z budżetu gminy w ramach wydatków bieżących – nakładu pracy pracowników Urzędu Miejskiego w Byczynie, wydatków tych nie da się jednoznacznie wydzielić. Podobnie w kwestii innych jednostek realizujących zadania na terenie gminy Byczyna, środki przeznaczone na zadania w zakresie ochrony środowiska pochodzą z budżetu jednostki, w ramach zadań własnych. W ramach wydatków na rzecz ochrony środowiska podejmowane były również zadania inwestycyjne realizowane z budżetu gminy lub we wsparciu funduszy zewnętrznych lub z budżetu innych jednostek.

Podsumowując wydatki na działania wyznaczone w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Byczyna na lata 2006 – 2009 z perspektywą do roku 2013” ocenia się, że:

- ✓ w ramach celu 1 „Gorące punkty” i celu 2 „Gospodarka wodna” wydatkowano środki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony wód i modernizacji systemu oczyszczalni ścieków. Łącznie na ten cel wydatkowano 689.259,03 zł w 2014r., 1.453.065,54 zł w 2015r. i 394.584,27 w 2016r.;
- ✓ w ramach celu 3 „Gospodarka odpadami” wydatkowano środki w zakresie zagospodarowania, transportu i odbioru odpadów komunalnych, budowy punktu selektywnej zbiórki odpadów, utrzymania czystości w gminie oraz usuwania wyrobów zawierających azbest. Łącznie na ten cel wydatkowano 818.548,16 zł w 2014r., 83.520,59 zł w 2015r. i 1.089.456,42 w 2016r.;
- ✓ w ramach celu 4 „Poprawa jakości środowiska (powietrze, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne)” wydatkowano środki w zakresie remontu/przebudowy dróg, termomodernizacji obiektów, modernizacji systemu ogrzewania. Łącznie na ten cel wydatkowano 3.080.898,2 zł w 2014r., 5.484.196,15 zł w 2015r. i 3.523.080,92 w 2016r.;
- ✓ w ramach celu 7 „Racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych” wydatkowano środki w zakresie zarybienia stawu. Łącznie na ten cel wydatkowano 1.000,00 zł w 2016r.;
- ✓ w ramach celu 8 „Cel 8: Przeciwdziałanie poważnym awariom” wydatkowano środki w zakresie doposażenia w sprzęt ratowniczo-gaśniczy OSP oraz sprzęt do badań technicznych pojazdów. Łącznie na ten cel wydatkowano 318.783,88 zł w 2015r. i 700,00 zł w 2016r.;
- ✓ w ramach celu 10 „Monitoring środowiska” wydatkowano środki w zakresie badań jakości powietrza na terenie powiatu kluczborskiego, w tym 1 punkcie w Byczynie. Łącznie na ten cel wydatkowano w każdym roku po 9.900,00 zł;
- ✓ w ramach „Pozostałych działań służących ochronie środowiska” wydatkowano środki w zakresie renowacji, rewitalizacji obiektów zabytkowych oraz procedur sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Łącznie na ten cel wydatkowano 3.040.573,64 zł w 2014r., 2.293.889,56 zł w 2015r. i 646.608,62 zł w 2016r.;

Analizując przygotowany Raport ocenia się, że większość zaplanowanych zadań została zrealizowana. Należy podkreślić, że część zadań została zrealizowana w poprzednich latach sprawozdawczych. W okresie 2014 – 2016 Gmina wywiązała się z zadań własnych zaplanowanych zgodnie z wyznaczonymi celami, a pojedyncze niezrealizowane zadania wynikały z koncentracji gminy na najpilniejszych problemach w odniesieniu do ochrony środowiska. W przypadku pozostałych niezrealizowanych zadań są one w kompetencji innych podmiotów, na które gmina nie ma wpływu.

Łączna kwota wydatków na realizację zadań związanych z ochroną środowiska wyniosła 7.639.179,65 zł w 2014r., 9.643.355,72 zł w 2015r. i 5.665.330,23 zł w 2016r. Źródło finansowania tych przedsięwzięć stanowiły środki własne Gminy i Powiatu z wykorzystaniem zewnętrznych źródeł finansowania, wspierających większe inwestycje.